

NOTA DE PREMSA

Les entitats memorialistes de Barcelona rebutgen el Pla Estratègic municipal de memòria democràtica denuncien manca de voluntat i valentia política

El document, que no menciona la comissaria de Via Laietana, 43, evidencia mancances estructurals i de criteris vers una política pública de memòria, i que ha estat creat sense la participació real del teixit associatiu

Barcelona, 16 d'abril de 2026

Les entitats de memòria organitzades de la ciutat de Barcelona han decidit no assistir a l'acte de presentació del Pla Estratègic de Polítiques de Memòria Democràtica, convocat per l'Ajuntament de Barcelona per al dijous 16 d'abril. La decisió és un gest deliberat de disconformitat amb un document que, al seu entendre, no recull adequadament ni la seva veu ni el seu treball. *“No podem avalar amb la nostra presència la presentació d'un document que, en la seva forma actual, no reflecteix una participació real de les entitats que treballem la memòria democràtica a Barcelona”, ha afirmat un portaveu de l'Ateneu Memòria Popular.*

Entre les seves principals preocupacions, destaca una omisió que consideren especialment greu: el Pla Estratègic no recull la necessitat que la Comissaria de **Via Laietana 43** —seu de la Brigada Político-Social durant el franquisme i espai de tortura sistemàtica del règim— i la Presó de la Trinitat es converteixin en espais de memòria. Tenint en compte que aquests espais van ser centres de repressió centrals i emblemàtics de la ciutat, la seva absència en el document no pot ser interpretada com un oblit, sinó com una decisió que consideren injustificable en un pla que pretén ser el full de ruta de la memòria democràtica de Barcelona.

Al marge d'aquesta qüestió, les entitats memorialistes de Barcelona identifiquen altres greus déficits estructurals en el document:

- **Participació insuficient.** El pla es presenta com el fruit d'un ampli procés participatiu, però la participació real de les entitats memorialistes en la definició del document ha estat mínima i no es correspon amb la descripció que en fa el text.

- **Manca de voluntat estratègica estructural.** El document no aborda de manera clara ni pragmàtica el paper de les entitats ni el seu finançament, elements imprescindibles per a qualsevol política pública de memòria efectiva.
- **Absència d'un marc de governança participatiu.** No queda definit com s'estructurarà la relació entre l'Ajuntament i el teixit associatiu de la ciutat.
- **Pressupost opac i insuficient.** El document només concreta pressupost per al 2026, que s'entén que es destinarà majoritàriament al projecte arquitectònic de la Model.
- **Incorporació d'elements aliens a la memòria democràtica.** El pla inclou la creació d'un centre d'interpretació del terrorisme, una mesura que les entitats no consideren pròpia d'un pla estratègic de memòria i que pot distorsionar-ne el seu enfocament.
- **Poca concreció sobre l'Espai Memorial de la Model** i sobre la transversalitat de la memòria en el conjunt de les polítiques municipals.

Les entitats memorialistes de la ciutat fan, doncs, una crida a l'Ajuntament de Barcelona perquè obri un procés de diàleg real i substantiu abans de l'aprovació definitiva del Pla.

Entitats signants

Ateneu Memòria Popular; Associació Catalana de Persones ExPreses del Franquisme; Fundació Cipriano Garcia - CCOO Catalunya; Irídia - Centre per la defensa dels drets humans; Associació per la Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat; Fundació Històric Social la Maquinista Terrestre i Marítima, S.A. i de Macosa; Amical de les Brigades Internacionals de Catalunya; Amical Mauthausen i altres camps de totes les víctimes del nazisme a Espanya; Amical de Ravensbrück; Ca La Dona; Assoc. Pro-Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya-1976.

Contacte per a mitjans

Per a més informació, podeu escriure a ateneumemoriapopular@gmail.com